Den 27. september 2017 blev i sag nr. 90806:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i LB Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over selskabets afslag på, at udbetale godtgørelse for varigt mén efter et ulykkestilfælde den 17/6 2014.

Selskabet har afvist at udbetale méngodtgørelse med henvisning til, at der ikke er årsagssammenhæng mellem det anmeldte ulykkestilfælde og klagerens gener. Selskabet har blandt andet henvist til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i udtalelse af 7/10 2016, har fastsat klagerens varige mén som følge af det anmeldte ulykkestilfælde, til under 5 % med henvisning til, at der ikke er årsagssammenhæng mellem klagerens hovedpine og nakkesmerter og det anmeldte ulykkestilfælde.

I klageskema med bilag af 5/4 2017 til nævnet fremgår det blandt andet:

> "**PÅSTAND:**
>
> Lærerstandens Brandforsikring G/S tilpligtes at udbetale méngradserstatning til [klageren] svarende til en méngrad på 5 %.
>
> **SAGSFREMSTILLING:**
>
> [Klageren] vælter den 17. juni 2014 bagover fra siddende stilling og slår hovedet ned mod et betonunderlag, hvorved hun får påført hjernerystelse og piskesmæld.
>
> [Klageren] anmelder efterfølgende skaden til sin ulykkesforsikring hos Lærerstandens Brandforsikring, der ved afgørelse af 22. februar 2016, jf. **bilag 1**, ikke vurderer, at [klage-

ren] har fået påført et varigt mén på 5 % eller derover, fordi der ikke er symptomer i form af daglig hovedpine, hvorfor de afviser at udbetale erstatning.

Sagen bliver efterfølgende forelagt Arbejdsskadestyrelsen, der ved vejledende udtalelse af 7. oktober 2016, jf. **bilag 2**, afviser varigt mén pga. manglende årsagssammenhæng mellem skaden og [klagerens] aktuelle gener i form af hovedpine og nakkesmerter.

På baggrund af denne vejledende udtalelse, afviser Lærerstandens Brandforsikring fortsat at yde erstatning for varigt mén, jf. **bilag 3**.

Da der således fortsat er tvist om, hvorvidt [klageren] har fået påført sig et varigt mén på 5 % eller derover som følge af ulykken af 17. juni 2014, er nærværende retshjælpsanmodning nødvendiggjort.

Der tages forbehold for en senere vurdering af et eventuelt erhvervsevnetab.

ANBRINGENDER:

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende;

at [klageren] efter ulykken den 17. juni 2014 har lidt væsentlige gener i form af hovedpine og nakkesmerter, hvilket må siges at have en væsentlig sammenhæng med ulykken, hvor [klageren] slog hovedet ned i et hårdt betonunderlag.

For en god ordens skyld vedlægges et udskrift af [klagerens] lægejournal fra ulykken og frem til d.d. som sagens **bilag 4**.

Arbejdsskadestyrelsen udtalelse om, at det at vælte bagover fra siddende stilling og ramme et hårdt underlag lægeligt set ikke er egnet til at medføre varige følger i form af nakkegener, hovedpine eller psykisk mén hos en ellers rask person, bestrides.

[Klageren] har forinden ulykken ikke haft de pågældende gener, hvorfor den kroniske hovedpine, som [klageren] har fået påført, må siges at have årsagssammenhæng med ulykken den 17. juni 2014.

Som støtte for denne påstand anføres det, at det fremgår af lægehåndbogen fra sundhed.dk om hovedtraume, at kronisk hovedpine hyppigt ses efter lettere traumer og hjernerystelser, jf. **bilag 5**.

Det gøres således gældende, at der er årsagssammenhæng mellem ulykken den 17. juni 2014, og de gener i form af daglig hovedpine og nakkesmerter, som [klageren] har faet påført.

Da [klageren] derfor som følge af ulykken har fået påført symptomer i form af isoleret daglig hovedpine, gøres det således gældende, at hun har fået påført et varigt mén på ikke under 5 % svarende til pkt. 4.1.1. i Arbejdsskadestyrelsens méntabel.

Det gøres derfor gældende, at Lærerstandens Brandforsikring tilpligtes at udbetale erstatning til [klageren] i overensstemmelse hermed."

Hertil har selskabet i brev af 1/6 2017 til nævnet blandt andet anført:

> "Denne sag drejer sig om dækningen på en ulykkesforsikring. Vores medlem klager - via sin advokat - over, at vi ikke betaler godtgørelse for varigt mén i forbindelse med en ulykke den 17.06.14.
>
> Det fremgår af skadeanmeldelsen, at vores medlem i forbindelse med solbadning på … den 17.06.14 mistede balancen fra siddende stilling, faldt bagover og slog sit baghoved mod betonunderlaget.
>
> Første lægekontakt efter ulykken var den 19.06.14. Det fremgår af journalen, at vores medlem havde hovedpine. Det fremgår også, at hun ikke var besvimet, og at hun heller ikke havde oplevet kvalme, opkastninger eller synsforstyrrelser i forbindelse med ulykken.
>
> Vi har anerkendt, at ulykken den 16.10.14 er omfattet af ulykkesforsikringen og har dækket udgifter til fysioterapi med kr. 1.800.
>
> Da vores medlem i oktober 2015 meddelte, at hun fortsat havde gener efter ulykken, indhentede vi en speciallægeerklæring. Speciallæge … konkluderer i sin erklæring, at der ikke er en sikker sammenhæng mellem ulykken og vores medlems gener. Speciallægen lægger vægt på, at der er tale om et lavintenst hovedtraume, som ikke forårsagede bevidstløshed. Vores medlem har derudover været neurologisk intakt under hele forløbet, også ved speciallægeundersøgelsen hos …, og CT-skanningen viste normale forhold.
>
> På baggrund af de lægelige oplysninger, fastsatte vi den 22.02.16 méngraden til mindre end 5%.
>
> Vores medlem var uenig i afgørelsen, og vi indhentede derfor en udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES). AES fastsatte den 07.10.16 méngraden til mindre end 5%. AES lægger vægt på, at der ikke er sandsynliggjort årsagssammenhæng mellem ulykken og vores medlems hovedpine og nakkesmerter, og at den anmeldte hændelse - fald bagover fra siddende stilling - ikke er egnet til at forårsage varige følger i form af nakkegener, hovedpine eller psykisk mén.
>
> I henhold til forsikringsbetingelsernes punkt 1.G.a og 5.I. benytter vi samme praksis som AES, når vi skal vurdere det varige mén efter et ulykkestilfælde. Da AES har fastsat méngraden til mindre end 5%, må vi fastholde, at vores medlem ikke har ret til erstatning for følgerne efter den anmeldte skade.
>
> Det fremgår af sagens akter, at vores medlem også er kommet til skade den 18.06.14, 04.06.15 og 06.06.15. Der er ikke dokumentation i de lægelige akter for, at vores medlems nuværende gener er forårsaget af disse efterfølgende ulykkestilfælde.
>
> På baggrund af nævnets henvendelse har vi gennemgået sagen om ulykken på ny. Vi finder imidlertid ikke anledning til at ændre vores afgørelse."

Nævnet har fået forelagt de lægelige journaloplysninger i sager. Et uddrag heraf gennemgås i det følgende.

Af egen læges journal af 19/6 2014 fremgår blandt andet:

> "NoteSubjective: I forgårs slog hovedet i beton da hun lagde sig fra siddende til liggende ligesom det var sand og slog baghovedet. Ikke besvimet men hvp 2 timer bagefter ikke kvalme el opkast ikke synsforstyrrelser. Slog så i går hovedet ind i emhætte og fik igen hovedpine. Forsat ikke kvalme svimmel men træt. Sovet i nat og nu væk vurd på grænsen til let hjernerystelse bliver hjemme i dag og hviler hvis ok i morgen forsøge arb. Må være vejledt af symptomer."

Af egen læges journal af 19/11 2014 fremgår blandt andet:

> "NoteN79 HjernerystelseSubjective: snak om persiterende symptomer efter hjernerystelse i juni 2014. Er CT skannet primært som var ia. Fora tendesn til hvp og træthed og nogen gange kvalme. Kan faktisk ikke følge sit studie. Går til kranio sakral terapi og god effekt deraf.
> Obj.
> VKO
> col cer letømhed muskulatur men ellers ia
> neurologisk intakt
> BT 120/80
>
> Vurd Denne pts psyke gør at jeg kan bekymre mig om hun ligesom bliver hængende i dette symptombillede
> Jeg har dd forklaret hvor vigtig der er at lytte til sin krop men at man har troen på at man får det godt igen
> Spørger lidt ind til kranio sakral beh idet hun siger nogen har nævnt piskesmæld
>
> Vurd neurolog mest at endnu en læge fastholder hende i at vi nogen gange kan se et lidt langstrakt forløb men at det på nuværende tidspunkt stadig er den største sandsynlighed for at hun bliver helt symptomfri
> Bør starte til fys også."

Af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 17/2 2016 fremgår blandt andet:

> "**Resumé:**
> …-årig tidligere rask kvinde som under solbadning, da hun skal ligge sig ned fra siddende stilling slår hovedet mod et hårdt underlag. Den hovedpine der opstår, er helt remitteret næste dag, hvor hun er velbefindende. Slår da i forbindelse med gulvvask panden mod en emhætte, ej herefter bevidstløs, men udvikler i efterforløbet gradvist tiltagende gener med hovedpine, kvalme, balancebesvær, synsforstyrrelser, nakkegener samt kognitive deficits. Vurderet ved neurolog med CT-skanning, som var i.a. Under helt forløbet neurologisk intakt.
>
> **Konklusion:**
> 1. Jeg finder ikke, at der er sikker tidsmæssig sammenhæng mellem ulykken og skadelidtes gener. Det drejer sig om et lavintens hovedtraume, skadelidte er ikke bevidstløs. I efterforløbet neurologisk intakt. Der synes at opstå hovedpine umiddelbart med et efterfølgende interval inden de øvrige symptomer opstår. Visse af disse symptomer herunder dobbeltsynet, lænderygsmerterne og en brændende fornemmelse i baghovedet remitterede komplet under kranio sakral terapi. Derudover synes der at være pågået først en kraftig forværring af generne og derefter en gradvis bedring.

Mit generelle indtryk er, at der ikke er nogen årsagssammenhæng mellem ulykkesmekanismen og den lange liste af gener, som skadelidte opremser som relateret til ulykken. Skadelidte har været neurologisk intakt under hele forløbet, der foreligger en normal CT-skanning, hun findes ved undersøgelsen i dag neurologisk intakt, og der er gjort normal rygundersøgelse.

2. Skadelidte findes ved undersøgelsen i dag psykologisk upåfaldende, og der er ingen indtryk af psykisk sygdom, men mit indtryk er, at skadelidte virker skrøbelig. Min vurdering er, at det kan dreje sig om en somatisreingstilstand. Dermed vurderes det også, at skadelidtes gener ikke er stationære, og der er overordentlig gode muligheder for, at de remitterer komplet. Min vurdering er også, at skadelidte da vil være fuldt arbejdsfør med fuldt bevaret arbejdsevne.
   Min vurdering er, at skadelidte vil kunne profitere af et forløb hos en psykolog mhp. hurtigt at opnå den fulde remission."

Af udtalelse fra Center for Private Erstatningssager i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring af 7/10 2016 fremgår blandt andet:

"Vi vurderer på baggrund af beskrivelsen af hændelsen den 17. juni 2014, at det ikke i tilstrækkeligt omfang er sandsynliggjort, at der er årsagssammenhæng mellem hændelsen og [klagerens] aktuelle gener i form af hovedpine og nakkesmerter.

Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at det at vælte bagover fra siddende stilling og ramme hårdt underlag lægeligt set ikke er egnet til at medføre varige følger i form af nakkegener, hovedpine eller psykisk mén hos en ellers rask person.

Derudover har vi noteret os, at [klageren] efter den anmeldte hændelse har været udsat for flere hovedtraumer.

På baggrund af ovenstående er det vores vurdering, at [klagerens] aktuelle gener med overvejende sandsynlighed skal tilskrives andre forhold end den anmeldte hændelse.

Vi vurderer derfor, at hændelsen den 17. juni 2014 har medført et varigt mén på mindre end 5 procent på grund af manglende årsagssammenhæng."

Af forsikringsbetingelserne fremgår det blandt andet:

"**1. Hvad forsikringen dækker?**

Forsikringen giver ret til erstatning ved et ulykkestilfælde. Ulykkestilfælde betyder en pludselig hændelse, der forårsager personskade.
Som et ulykkestilfælde anses endvidere personskade som følge af:

a. Besvimelse, ildebefindende, forfrysning, hedeslag og solstik
b. Drukning og kulilteforgiftning
c. Direkte følger af børnelammelse (poliomyelitis anterior acuta) under forudsætning af, at børnelammelsen er opstået i forsikringstiden

For at få dækning skal der være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurderingen bliver der blandt andet lagt vægt på, om hændelsen - medicinsk set - er egnet til at forårsage personskaden, og om der er tidsmæssig sammenhæng mellem hændelsen og de relevante symptomers indtræden."

Nævnet udtaler:

Klageren har anmeldt, at hun den 17/6 2014 slog baghovedet ned i et betonunderlag. Hun har anført, at ulykkestilfældet har medført, at hun har væsentlige gener i form af hovedpine og nakkesmerter. Hun klager over, at selskabet har afvist at udbetale godtgørelse for varigt mén på mindst 5 %.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til manglende årsagssammenhæng mellem hændelsen og klagerens gener. Selskabet har derfor afvist at yde erstatning for følgerne efter det anmeldte ulykkestilfælde.

Af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 17/2 2016 fremgår blandt andet, at "jeg finder ikke, at der er sikker tidsmæssig sammenhæng mellem ulykken og skadelidtes gener" og "mit generelle indtryk er, at der ikke er nogen årsagssammenhæng mellem ulykkesmekanismen og den lange liste af gener, som skadelidte opremser som relateret til ulykken". Desuden fremgår det også, at "skadelidte har været neurologisk intakt under hele forløbet, der foreligger normal CT-skanning, hun findes ved undersøgelsen i dag neurologisk intakt, og der er gjort normal rygundersøgelse".

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i udtalelse af 7/10 2016 vurderet det varige mén som følge af hændelsen til mindre end 5 % på grund af manglende årsagssammenhæng mellem hændelsen og klagerens gener. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har lagt vægt på, at hændelsen lægeligt set ikke er egnet til at medføre varige følger i form af nakkegener, hovedpine eller psykisk mén hos en ellers rask person. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i udtalelsen også bemærket, at klageren efter det anmeldte ulykkestilfælde har været udsat for flere hovedtraumer.

Nævnet bemærker, at det er den, der rejser et krav, der skal bevise, at kravet er omfattet af forsikringsdækningen. Det er derfor klageren, der skal bevise, at der er årsagssammenhæng mellem det anmeldte ulykkestilfælde og hendes gener i form af hovedpine og nakkesmerter.

7. 90806

Efter en gennemgang af sagen – herunder de lægelige oplysninger og Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings udtalelse af 7/10 2016 – finder nævnet ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at udbetale erstatning til klageren med henvisning til, at der ikke er årsagssammenhæng mellem hændelsen og klagerens nuværende gener.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på udtalelserne i den neurokirurgiske speciallægeerklæring om, at klageren har fremstået neurologisk intakt under hele forløbet, og at der foreligger en normal CT-skanning. Nævnet har også lagt vægt på, at den neurokirurgiske speciallæge samt de deltagende speciallæger i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings udtalelse har vurderet, at der ikke er årsagssammenhæng mellem det anmeldte ulykkestilfælde og klagerens gener i form af hovedpine og nakkesmerter.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings